

HONVÉD.

Megjelenik e' lap vasárnapot kivéve minden este, félíven. Tartalmát teszik a' főhadivezérség hivatalos közleményei, irányczikkek, bel- és külföldi hírek.
Hirdetmények a' szokott díjért vétetnek fel.

HIVATALOS ROVAT.

Körrendelet.

Mindazok, kiknél a' tanulmányi 's más közalapokból kölcsön felvett tőkék léteznek, a' hátralékba levő kamatok befizetésére, oly megjegyzéssel szólíttatnak fel, miszerint a' mult évről fizetetlen maradt kamatok után, meny nyíben azok folyó évben hibátlanul be fognak szolgáltatni, a' háborgós viszonyokrai tekintetből késedelmi kamatokkal nem fognak terheltetni.

Kolozsvárt, junius 18-án 1849.

Tejhatalmu orsz. kormánybiztos,
Szentiványi Károly.

Nem hivatalos rész.

Kolozsvár, junius 21.

Városunk lelkes női egy drága himzetű nyeregtakarót készítettek Bem hős altábornagyunknak emlékül.

Nem lévén szerencsés e' város szabadítóját ez év kezdeténi eltávozása óta körében tisztelhetni, kivéve a' legközelebbi egy pár perczet, nem nyílt alkalom lelkes hölgyeinknek inkább a' tisztelet 's hála érzelmei, mint belértéke miatt becses emlékjel személyes átnyújtására.

Felkérték tehát hölgyeink e' teendőre országos t. h. kormánybiztos Szentiványi Károly urat.

A' t. h. kormánybiztos ur kézbesítette az emlékjelt, 's erről a' vállalat egyik kezelőjét, Csiki Samunó derék polgárnőt következőkben értesíté.

Csiki Samunó asszonyoságnak.

Valamint megtisztelve éreztem magamat, midőn kegyed megkért, hogy Kolozsvár lelkes női által Bem altábornagy ur számára készített pompás lótakaró átadásának eszközlője legyek, ugy szerencsésnek tartom magamat, hogy Bem altábornagy ur színtoly hősies, mint gyöngéd hála nyilatkozatát ide mellékelve én küldhetem át kegyednek. Fogadja kegyed szívesen ugy kísérsoraimat, mint valódi tisztelem nyilvánítását. Kolozsvárt, jun. 20. 1849.

Orsz. teljh. biztos,
Szentiványi Károly.

Bem altábornagy ur levele o. t. h. k. biztos Szentiványi Károly urhoz.

Ön szíves volt egy igen szép ajándékot, mint emlékjelt Kolozsvár hazafias érzelmű hölgyeitől, nekem átküldeni. Midőn e' fáradságáért köszönetet mondok, egyszersmind kérem önt, kormánybiztos ur, szíveskedjék érzelmeimet a' szép ajándékozó nők irányában kijelenteni és biztosítani őket, miként nem ohajtok egyebet mint hogy e' pompás lótakarót a' leigázott zsarnokság fölötti oly sok diadalmenet alkalmával használhassam, a' hány arany szálát gyöngéd kezeik ennek kihimmezésére leöltöttek. Jelentse ki egyszersmind, hogy e' figyelmet, mely rám nézve színtoly megtisztelő mint kedves, hálásan tudom méltányolni, midőn a' nők részéről figyelem és méltánylás már hazám-ban is igen sokat nyomó volt előttem a' mi tehát egy idegen houban, melylyel csak a' szabadság iránti rokonszenvnél fogva vagyok összeköttetésben, annál kedvesebb. Fogadja ön teljes tisztelem nyilvánítását. M. Vásárhely, jun. 18. 1849.

Bem.

Isten adja, hogy a' hős altábornagy addig használhassa a' szép ajándékot, mignem a' magyar haza szabadságának kivívása után saját hazáját is szabadnak, boldognak szemlélendi!

Felelet Dobozi István urnak báró K. I. ügyében.

(Folytatás.)

Három vádat hoz fel tisztelt alezredes és kormánybiztos ur és dictatori hangon rágalmozónak kiáltja ki azt, ki azon vádakot b. Kemény Istvánra meri fogni. Mi nem törődünk azon, hogy czimzett nyilatkozó ur honnan szedte fel azon vádakot; hanem innepélyesen kijelentjük, hogy azok a' feladott panaszban belé nem foglaltattak; sőt miis azokról mit sem tudtunk, de mivel épen czimzett nyilatkozó ur tett említést róluk, 's egyiket azok közül módosítva ugyan, constatirozta is, megérdemlik, hogy közelebről vegyük szemle és vizsgálat alá; mert szél fuvatlan nem indul, 's a' hariat szaván szokták elfogni. Lássuk tehát azon

vádakat rendre. Azt írja ön czimzett nyilatkozó ur, hogy:

1) Rágalmazónak nyilvánítja, ki azt meri állítani hogy Kemény István Felvincznél a' csata tért oda hagyta: mi magunk is elismerjük szemtanuk bizonyítása nyomán, hogy b. Kemény István a' csata térről el nem futott, de azért távol vagyunk azt erősíteni, hogy az oláhok által megtámadott őrizet és menekülő serege a' megszabadulást báró Kemény Istvánnak köszönhetik, vagy hogy az ő feltalálásának, bátorságának, helyes intézkedéseinek bár legkisebb jelét adia volna. Hogy az egész sereg egy lábíg oda nem vezett egyedül és csak is egyedül alezredes — akkor százados — Pereczi ur erélyes és eszélyes intézkedéseinek 's lélekjelenvalóságának lehet köszönni a' mit az enyedi nép azon kérévelben, melyet volt t. h. korm. biztos Csány László, azután a' kormányzó elnök urakhoz segedelem nyeres végett beadott, kiemelőleg elismert és ez által megczáfolta azon terhes vádat, hogy háládatlan. Igaz ugyan, hogy mintán Pereczi ur az oláhokat megszalasztotta, b. Kemény István is, ki az ütközet folyása alatt a' szekerek között tartózkodott többi társaival, hogy brillirozhasanak elougratott 's az oláhokat kergetni segítette. Ekkor történhetett, hogy Szilvási Miklós egy, vagy két megsebesült, hátul szédelgő oláhot levágott, hanem ezen vitézsége tisztelt Szilvási Miklós urnak csak anynyi méltánylást érdemel, mint az egykori katonáé ki azzal dicsekedvén, hogy egy ellenségnek a' lábát levágta, midőn kérdeznék tőle, miért nem vágta le a' fejét, azt felelte; azért, mert a' feje már le volt vágva.

2) Rágalmazónak nyilatkoztatja tisztelt Dobozi István ur azt, ki a' józan okosság ellenére mondani meri, hogy Kemény István azért küldötte megbízottját Csombordra tulajdon jószágába, hogy az ott létük felől hírt adjon. De engedjen meg tisztelt Dobozi ur, sokkal nagyobb vétség volt a' józan okosság ellenére egy oláhot a' kaszármába, hol a' magyarok voltak, bevinni, 's ez által annak alkalmat adni arra, hogy a' magyarok erejét kikémlelhesse; ha szintén fel nem is teszszük b. Kemény Istvánról, hogy kárhoyatos célja lett volna az oláhnak Csombordrai küldésében. Hiszen egy gyermek átláthatja, hogy az oláh mihelyt Enyedről kiment, az illetőket értesítette a' magyarok számáról, erejéről, mikénti felfegyverzésekről 'sat. De tisztelt Dobozi urnak mi köze is volt ebbe belészólni? ki akkor se kormánybiztos, se alezredes, de még katona se volt; igen rosszul történt tehát, hogy ezen kényes és rossz eredményeket előidézhetett tárgyban csak ketten tanácskoztak — az egészhez legtöbb

szava lett volna Pereczi urnak, mint katonaság vezérének

3) Aljas rágalmazónak nyilatkoztatja czimzett nyilatkozó ur, ki állítani bátorodik, hogy Kemény István ezüstjét és egyéb drágaságát Szébenbe szállította volna. Nó! ki hitte volna, hogy még ezt is mondják b. Kemény Istvánról: valójában mi erről egy szót sem tudunk, 's talán más se, némely avatottabbakat kivéve. Vajjon nem az öntudat pottyogtatja-é ki ezen rejtve gondolt dolgot más szája által? Hiszen mi azt hittük, hogy nejjével együtt Kolozsvárra küldötte b. Kemény István drágább és becsesebb portékáit. Lezni kell valaminek a' dologban: anynyival inkább gyanítjuk ezt, mivel az egyik motózó, a' b. Kemény Istvánt oly tulságosan védő és magasztaló nyilatkozó ur volt. — De lássuk a' nyilatkozatnak több részeit is. (Vége köv.)

Enyediék.

Egy pár szó a' marosszéki vadász-csapatról.

Szerkesztő ur! Az egész dologtalan világ csaknem, a' szabad csapatok elleni vádaskodással foglalkozik, 's kivált a' marosszékiről nem egy aljas vádat valék szerencsétlen már hallani. Én miadég szemem előtt tartva azon elvet, hogy csak közös egyetértés az mi ez anynyifelől megtámadott 's elárult hazát megmentheti, ez elvből mind eddig, ha néha sérelmeim merültek is fel, melyeknek méltatlanságáért keblem fölajdult, sajtó alá nem kívántam bocsátani. De midőn oly egyének, kik a' haza vészes napjaiban vagy roszat vagy semmit sem tettek, legfőlebb egy biztos helyről várták a' koczka fordultát, ellenem 's a' velem együtt keserves időben katonáskodott marosszéki vadász csapat ellen koholt aljas vádakkal kívánnak titokban a' felsőbbek előtt föllépni, mint például B. K. Gy. Vécsről, 'sat. nem tehetem hogy néhány sort ne írjak a' nyilvánosság eleibe a' marosszéki vadász csapat multjára vonatkozólag. A' marosszéki sz. vadász csapatot Bem tábornok Erdélybe jöttével, midőn Vásárhelyt keresztül ment és semmi katonaságot nem hagyhatván a' csaknem mindenfelől fenyegetett város oltalmára, felsőbb megbízatásom következtében egyszerű fölhívásomra néhány nap alatt 1200 főből alakítottam, mely Forró ezredes és akkori marosszéki főhadi parancsnok rendeletére azonnal mint rendes katonaság megkezdette működéseit. Nyíltan kimondom: Forró forradalmi ember volt 's én, ki azon csapatoknak parancsnoka voltam úgy működtem és oly szigorral teljesítettem Forró rendeleit, miként azt a' haza akkori állása igényelte 's eljárásunkért a' főparancsnok megelégedését rendszerint megnyertük. Segesvár környé-

kén fellázadt helységekre akkor voltam kiküldve, midőn Bem Vizakánál csatát veszve lefelé volt kénytelen vonulni 's én Heidte egész táborával fél órányi távolságban szembe, fegyvereztem le Zágort 's több száz falvakat, 's ezen falvaktól több ezer pftot számoltam be az álladalom részére. Urbán 2 ori beütésével az oláhok, kikbe, napontai példákából merem állítani, felsőbbek magas politicaja mellett is, csak az ur Isten hosszas évek után ha tud ügyünk iránt némi rokonszenvet gerjeszteni, újból feltámadtak 's Monorbau Bánfi és Teleki ezredekre reá lönek, az ép közel eső Bátosan levén egy vadász századom, az irt ezredes urak magok vezették a' hálátlan gaz ellenre oly utasítással, hogy a' fellázadt helységek irgalom ne adassék. M. Vásárhelyt pedig Bem altábornagy ur meghatározza a' határóvidékeket a' hálátlan gaz néptől kitisztítani, a' fegyveres ellenséget fegyverrel, a' többit mint hogy Urbánnal oly nagy rokonszenven vannak Bukovinába ki kísértetni 's azon vidéket merőben székelyekkel telepíteni be. Ezen nagyszerű expeditiót reámbizta Forró ezredes ur, Tolnai őrnagy, kire hasonlólag bizva volt, rosszul levén, az ő honvédeit is kezem alá adják 's így felmenek a' legsanyarubb időben a' görgényi havasok alá. A' Vererán nyugalmazott osztrák százados vezérlete alatt állott oláh serget a' havasokan legnagyobb elszántsággal megis támadók 's a' felsőbb rendelet saját nézetemmel összhangzásban levén, pardont egy fegyvert fogható oláhnak sem adék; de Isten előtt állítom, az eljárás sokkal nagyobb kegyelettel ment véghez, mint minő az adott utasítás volt. Mert a' székelyeknek kedvök nem levén ott maradai, az otthon vol öreg oláhokat és nőket saját lakjaikban meghagyám, 's néhány száz ellenségtől a' haza földét megtisztítva tértem vissza. Ugyan ez alkalommal a' fellázadt falvak néhány ezer forintot adtak a' csapat számára, mit a' jelen volt tisztek előtt incassálva mint álladalmi pénzt a' csapat fizetésére számolás mellett kiadtam, a' lefoglalt marhákból néhány száz darabot M. Vásárhelyre hajtatték, a' mi nem tudott lemenni azt Régenben a' tanácstól kikért vegyes árverő bizottmány által eladatra viszont incassáltam, 's így lett az: hogy a' csapat saját fizetésén kívül az álladalmi pénztárba 70 ezer frten felül szolgáltatott bé. Ezen eljárásom után Forró ezredes ur felszólit, hogy a' csapatot vétek volna négy hónap után elosztatni, hanem állandósítsam 4 évre. Ezen rendeletet a' hadügyminiszeriumnak tudtára adván, Ormai vadász ezredes küldetik le organisálni a' vadászokat; de ez alkalommal a' csapat szerfölötti öldökléseiről 's sarczolásairól Bem altábornagy előtt elvádoltatik, hogy ki által és mi okból, még maig sem tudhatni.

Szebenben b. Bánfi ezredes felszólítja a' csa-

patot legyen Honvéd; de a' csapat lelkesebb tiszteivel együtt már Ormai keze alá felcsapván, az egész csapatból egy egyén se ment által, mikor is b. Bánfi ezredes az általunk szerzett fegyvereket is letenni és szét osztolni rendelt, mint monda Bem altábornagy ur rendeletéből.

A' nagy had vezér számításai utól érhetlenek, azonban úgy hiszem, nem azért omlott anynyi magyar vér 's nem azért állánk oly rengeteg kint ki szabadság harczunkban, hogy az ígéret földére eljutva, a' szabadság világában is büntetni lehessen valakit kihallgatatlantul. Azonban erről ez uttal hallgatok.

A' haza bocsátás után Ormai ezredes azon rendeletére, hogy ha a' csapatból számosan állának által négy évre, vezessem ki a' M. honba ott majd szivesen látják az önkéntes székely atyfiakat, egy felszólítást intéztem a' csapathoz 's a' következés a' lön, hogy 700 lelkes székely vadással indulék M.hon felé a' szabad hazáért ha kell egyről egyig elvérzeni. Csány t. h. akkori, korm. biztos ur kellő erő hiánya miatt letartóztat mire én hódoltam rendeletének bár felesküdt katonák nem valánk 's az óta a' m. létai és aszszonyfalvi havasokon, úgy Nagy Enyed 's környékében, nem különben Kolozsvártt rongyoson, felszeretlen szolgálunk; az álladalom néhány pár csizmán 's napi zsoldon kívül a' felszerelésre mitsem tett, vagy jobban mondva a' szó teljes értelmében semmitse adott 's mégis panasz nélkül tevők hazánk iránti szolgálataikat, mert szent kötelessége minden becsületes hazafinak. Kolozsvári katonai parancsnok Traugus őrnagy ur, ki ismeretes a' havason levő vadászok magok viseletivel mindenkinek tud elégséges felvilágosítással szolgálni. Ez a' multja azon sok oldalról megtámadott 's keresztül nézett m. széki vadász csapatnak, mit részletesen azért adék a' nyilvánosságnak, hogy ítéljen a' világ az én és csapatom tettei felett 's ha van valakinek méltó sérelme 's tud adatot elő mutatni egész életemből, mivel édes hazámnak ártalmára lettem volna, visszatekintést engedek Erdély meghódítása alatti háromszéki magam viseletére v. martius előtti napokra, ha mondom a' hálátlan oláh nép irányában elkövetett szigorú bánás módom, mit keblem sugalt, tud fel adni, úgy tessék a' nyilt világ előtt fellépni és vádolni, de hiba és aljasság a' kormány biztosoknál osztrák ravaszság módjára titkos feladásokkal előállani. Az ilyen alattomos vádoskodókat, legyen az magnas vagy más akárki, Isten 's világ előtt aljas rágalmozónak, koholt hazugságokkal más becsületét evőnek nyilvánítom, azt is merem állítani, hogy ezen rágalmaknak legfőbb oka őrnagyságomba feneklik, pedig biz én katonának soha sem vágytam, mert a' vak engedelmeskedés nem számomra találtatott volt fel, de a' hazáért 's szé-

kely atyánkfiaiért, kik nem mint béSOROZOTTAK, hanem önként jó szántokból kívánván vezérletem alatt harcolni, a' béke felderültéig örömmel tévém. Nincs hát miért szurjon szemet nyakamon levő passzománt b. urak! mert az nem kegy, hanem felsőbb helyben hagyás következtében a' nép által ugrott oda, de bizony nem sokára leveszem 's átengedem némely eddig othon ült mágnás urfinak 's csendes öntudattal visszatérek áldott jó székelly atyámfiai közé, kik közt születtem 's eddig is élttem 's majd a' Honvéd által irt számadás nagy napján tán még ha élek megjelenhetek.

Jenei József,

még most vadász őrnagy.

Vegyes hírek.

— Péterváradra jun. 3-kán egy görög kapitány érkezett azon hirt hozván, miként rövid idő alatt ezernél több görög jövend zászlóink alá.

— Temesvárt junius 11- és 12-én a' mieink három oldalról ostromolták nehéz ágyakkal. A' várbán és a' külvárosokban is több helyütt égett.

— A' szebeni Bote írja egy Bukarestből hazajött segésvári polgár szavai után, hogy Puchnert egy zász születésű gránátos káplár Bukarestben meglötte. Heydtenak lovaglásbani szerencsés bukás következtében kitört a' lába. Jó egészségökre!

— A' német birodalmi gyűlés Frankfurtból Stuttgartba, a' republicanus mozgalmak egyik gyupontjába tette át üléseit. Junius 5-én már 135 követ oda érkezett. 6-kán volt az első nyilvános ülés.

— A' bécsi kereskedelmi kamara folyamodott az osztrák pénzügyministeriumhoz sürgető intézkedés iránt a' végett, hogy a' bankjegyek értéke folyvást fenyegetőbb alakbani csökkenésének eleje vételessék, a' nemzeti bank hitelle helyreállitassék 's az álladalom szükségei más uton fedeztessenek, mint a' banktőlikölcsönzés által. Bizony ebül áll az az osztrák financia.

— Kormányunknak Budapestre költözése után egymásra jelennek meg 's hirdettetnek az új hírlapok. A' „Republica“ Erdélyi által szerkesztve, (dolgozótársak: Kemény Zsigm. és Csengerly) már megindult. Bajza, a' volt „Kossuth Hírlapja“ helyett „Futár-t“ szerkesztend. A' hadügyministerium „Való“ című lapot adand ki. Nagy Ignác „Nővilág“ot.

Bem altábornagy itt van Kolozsvártt!

Ma délben érkezett meg. Most talán szerencsések leendünk őt holnap reggelig körünkben üdvözölhetni.

(1) T. Veszely Károly polgártárs, a' braszai magyar hírlap szerkesztője fel kéretik hogy a' lapjában Andrási József aláírás alatt közé tett, (egy hadnagy által fel fogott) 's Zsigmond Elekének lenni állított fücskéről körülményes tudósítást tenni sziveskedjék, ki kérdezővén a' fut: szülőföldről, szüleiről, eltévedése vagy elszökése okáról. Fáradozásuk jutalma az apa részéről ajánltatik. (1)

(1) BURIÁN PÁL könyvárusnál épen most jelent meg URBÁN proclamatíoji című röpirat ára füzve 8. kr. pengőben. (1)

HIRDETÉS.

(1) Alsófehér vármegyéből M. Ujvárra egybegyűjtött rabolt lovak, szekerek, töredezett házi butorok, gazdasági eszközök és portékák — miután azok több ideig tartattak — felsőbb rendelet következtül az e' végre ki rendelendő biztosság által folyó év és hó 30-án M. Ujvár köz árverés uttyán — az álladalom részére — el fognak adatni. A' szarvasmarhák a' t: h: o: k: biztos ur rendeletéből át adattak a' tábor szükségére. M. Ujvár junius 17-én 1849.

MIKSA JÁNOS

2-ik alispány. (4)

(2) A' 3-ad völgyben a' legjobb helyt 30 rud szénafü az az — 10- és 20 rud egymás folytában, nem messze egymástól — fele rész és behozással az eddigi szokottnál olcsóbban, kiadó. — kérdést lehet tenni a' szerkesztőségénél. (2)

(2) Folyó hónap 18-n délelőtti 10 ora után Kolozsvártt a' Fehérhajó című vendégfogadó udvarára egy, egy éves barnapej, minden jegy nélküli csikó bényargalván; ezennel tudtul adatik: hogy a' tulajdonos, ahozi tulajdonos-jogát bebizonyítva, és a' tartás 's ki hirdetés költségét megfordítva, elvihesse. (3)

(2) Farkasutca 49 szám alatt eladó szalonna mázsája 70 váltó frt. — szekér kenő háj 10 fonton felyül fontja 48 kr. váltóba. (3)

(2) Néhai dr. Józsa Dániel ur tömegéhez tartozó mintegy 3,000 veder különböző, de leginkább 1846-dik évi termés bor Sz. Somlyón, — továbbá mintegy 1000 veder 1848-k évi termés jó minőségű bor Bályoghon; 's végre a' Sz. Somlyói hegyen levő egy 20 kapás szőlő, mely alatt jó borház is van; szabad kézből bár mikor illő áron eladandók. — Bővebb értesülést nyerbetni Somlyón vgy alólírtnál, vagy távol létben Jozsa Gyula, — Bályoghon pedig tisztartó CSENGERI SÁMUEL uraknál.

HEGYI MIHÁLY,

a' Józsa árvák gyám-gondnoka. (3)

(2) Egy mivel franczia nő a' franczia nyelvből tanítási órákat kíván adni gyermekeknek, a' tanulni kívánó nevendékek szülei szállásán, bővebb utasítást lehet venni a' középmezében gr. Thorotzkai Miklós ur házána. (3)